

Nationale Grasdag duikt de bodem in

‘De kracht van jouw sportveld zit onder de grond’

Wat kan een sportveldbodem aan, hoeveel kun je eraan veranderen en wanneer doe je met onderhoud juist meer kwaad dan goed?

Tijdens de 22e editie van de Nationale Grasdag op woensdag 18 november in het stadion van PEC Zwolle staat daarom de bodem centraal. Experts gaan in op bodemleven, beheer en onderhoud, met daarnaast een veldbezoek bij PEC Zwolle.

Auteur: Karlijn Raats

Volgens Van der Veen van DCM Nederland begint een sterk sportveld met een goed fundament. ‘Een gezonde bodem stimuleert diepere beworteling, waardoor gras sterker wordt en minder afhankelijk is van intensief beheer. Binnen dat bodemsysteem spelen micro-organismen een belangrijke rol. DCM zet daarbij onder meer in op *Bacillus*-bacteriën en *Trichoderma*-schimmels. Bacteriën maken voedingsstoffen beschikbaar voor de plant, terwijl schimmels organisch materiaal afbreken en samen met de wortels een natuurlijke samenwerking aangaan. Daardoor ontstaat een groter worteloppervlak, verbetert de opname van water en voeding en neemt de natuurlijke weerbaarheid van het gras toe.’

Bodemkennis steeds belangrijker

Ook IPC Groene Ruimte ziet de belangstelling voor bodemkunde groeien. Volgens Liset van Pinxteren zorgen klimaatverandering, droogte en verzilting ervoor dat de bodem steeds meer onder druk komt te staan. ‘Een gezonde bodem is minstens zo belangrijk als drainage of beregening. Daarom hebben we onze Groundsman-opleiding herzien en bodemleven nadrukkelijker opgenomen.’ Volgens haar vraagt goed bodembeheer vooral om begrip en geduld. ‘Bodemleven is niet maakbaar. Na een renovatie heeft een bodem tijd nodig om weer in balans te komen. Wie begrijpt hoe het systeem werkt, kan het beter begeleiden. Dat is een belangrijke uitdaging voor de fieldmanager van de toekomst.’

Hybride velden

Een gezonde bodem betekent daarbij niet voor iedere sportvloer hetzelfde. Job Steunenberg van Advanta: ‘Bodemleven kan een belangrijke rol spelen, maar ook een schrale, zandige bodem kan juist bewust onderdeel zijn van een goed ontworpen en beheerd sportveld. Het gaat uiteindelijk om de juiste bodem voor de functie van het veld en om het beheer daarop af te stemmen.’

Advanta belicht op de Nationale Grasdag hybride velden. Steunenberg: ‘De stap van natuurgras naar kunstgras wordt vaak snel gemaakt, terwijl hybride mijns inziens als tussenstap minder aandacht krijgt, maar een hele solide optie is. Doordat een hybride veld is versterkt met vezels en een zandige opbouw heeft, vraagt het wel

om een ander bodem- en grasmanagement, andere keuzes voor grassoorten en mengsels en ander onderhoud. Daar duiken wij tijdens onze presentatie dieper op in.'

Juist de keuze voor een bepaald type sportveld stelt vervolgens eisen aan de bodem waarop het wordt aangelegd. Maar hoeveel ruimte heb je om die bodem aan te passen aan de gewenste prestaties? En wat als de omstandigheden op de locatie je beperken?

Bodemontwerp

PLANN ingenieurs houdt tijdens de Nationale Grasdag een presentatie over bodemontwerp. Arjen Wallinga van PLANN ingenieurs: 'Uiteraard maak je keuzes op basis van capaciteit en behoefte: natuurgas, hybride of kunstgras. Maar je moet vervolgens werken met de omstandigheden die er zijn. Wat een bodem kan, kent een bepaalde bandbreedte. Op een schrale zandgrond kan bijvoorbeeld veel water nodig zijn in een droge periode, terwijl een bodem met meer kleideeltjes van nature langer vocht vasthoudt.'

Ingrijpen moet volgens Wallinga vooral gericht en weloverwogen gebeuren. 'Je moet eerst weten wat de bodem zelf kan. Kijk bijvoorbeeld naar de afvoercapaciteit voordat je extra drainage aanlegt. En benut waar mogelijk de kansen voor waterberging. Bij een herinrichting kun je bijvoorbeeld samen met het waterschap een wateroppervlak verbreden of water onder het terrein bergen. Kortom, goed bodemontwerp vraagt om kennis van zowel de bodem als de vegetatie.'

Onderhoud

Een goed ontwerp is de basis, maar het onderhoud bepaalt daarna de gezondheid van de sportveldbodem. Jan-Willem Kraaijeveld van GKB Machines: 'Bewerkingen als beluchten en doorzaaien dragen bij aan de structuur, maar verkeerd of te zwaar machinegebruik onder natte omstandigheden veroorzaakt juist verdichting. De ontwikkeling gaat daarom naar bodemvriendelijk onderhoud met lichtere machines, lagere bodemdruk en precisietechnieken afgestemd op de weersomstandigheden.'

Water

Juist dat weersafhankelijke beheer sluit aan bij de presentatie van Bras Fijnaart over wateruitdagingen. Arjan Dans: 'Droogteperiodes laten zien hoe kwetsbaar sportvelden zijn, terwijl beregenen niet meer vanzelfsprekend is. Een waterbuffer onder het veld biedt uitkomst, maar door verdamping is volledige zelfvoorzienendheid lastig. Het vermogen van de bodem om water vast te houden wordt daarom steeds belangrijker. Wij gaan dieper in op de oplossingen.'

De organiserende bedrijven (hier op de Grasdag 2025 in Eindhoven). Uiterst links Arjan Dans, vierde van links achterste rij Jan-Willem Kraaijeveld, derde van rechts achterste rij Liset van Pinxteren, tweede van links achterste rij Job Steunenbergh, uiterst rechts Arjen Wallinga, tweede van rechts voorste rij Bart van der Veen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!